

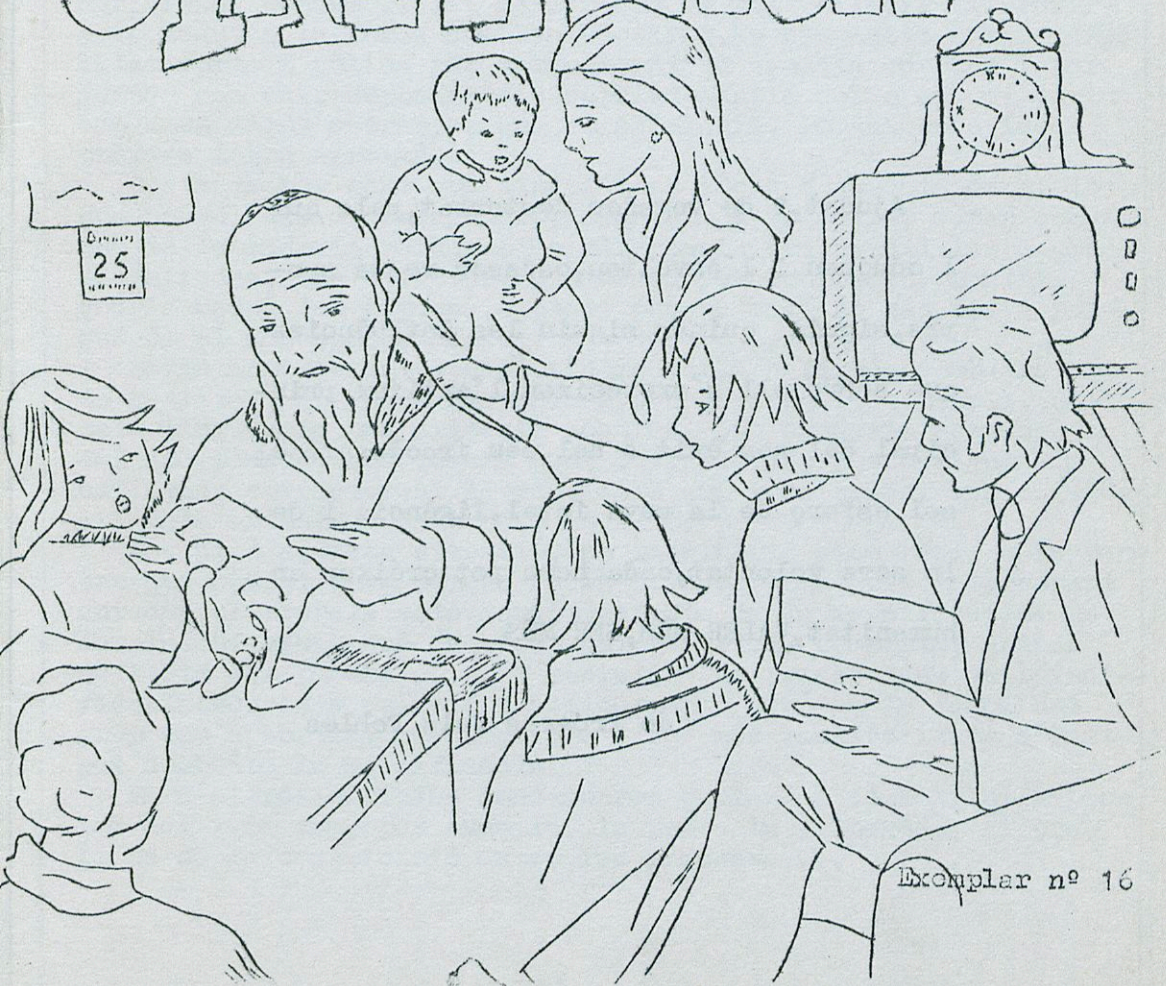
ESCOLAS-COLONIES

BUTLLETTI D'INFORMACIO

BESALU I COMARCA

Desembre - 25 - 1 973

GERMANOR

Exemplar nº 16

Ajudat, i de vegades destorbat, pels qui
l'eduquen i l'envolten, cadascú resta sem-
pre, siguin quins siguin les influències
que sobre ell s'exerceixen, l'artífex prin-
cipal del seu èxit o del seu fracàs: amb el
sol esforç de la seva intel·ligència i de
la seva voluntat, cada home pot créixer en
humanitat, VALER MÉS, SER MÉS

de Progres dels Pobles

EDITORIAL

La gent avui no pensa o bé la gent pensa allo que li ensenyan a pensar. Això és un fet. I la gent no pensa perquè no té necessitat de pensar. Ja pensa la societat per a ell i li dicta el que ha de fer, creure, afirmar, defensar, comprar, gastar..... A vegades l'única dificultat de la gent està en triar entre diverses possibilitats, en saber quin detergent o desodorant és millor. I tot això no és un perill que ens amenaci sinó que ja és una realitat present, que es viu i es respira arreu.

Les conseqüències d'una tal situació són greus: pèrdua de personalitat, dels criteris propis, massificació, aborregament .... La gent actua com dirigida per unos mans invisibles a les que se les podria donar entre altres noms, els de política, diners, sexe, consum .... i de les que és molt difícil alliberar-se'n degut a la força que han adquirit. Es necessita una persistència forta i sòlida per saber sortir d'aquesta corrent i per actuar com cal. Suposa que a cops et sentis sol o que et mirin com a un tipus estrany, que et critiquin. Demana unos idees pròpies i ben arrelades.

Costa trobar gent que tingui unos idees d'aquesta mena, lo que no vol dir extravagància, sino que a lo millor seran com les que té la majoria però amb la diferència que aquell les haurà assimilades, les defensarà o atacarà per convicció, mentrès que la massa les defensa o ataca perquè així ho han dit i perquè és el més còmode de fer.

Soria interessant que el nostre poble sapigués combatre aquesta realitat, que la gent tingués una personalitat pròpia, que tots tinguéssim uns criteris nostres, que estéssim convençuts del que pensem, que fossim gent de reflexió, que sapiguéssim utilitzar correctament la raó, allò que precisament ens diferencia dels animals.

Devant d'aquesta situació, no imaginària sinó real, s'ha pensat que aquest curs de cara a la mainada fóra molt interessant enfocar el treball sota aquest aspecte de la massificació: de fer-los-hi veure què és això, quins perills comporta, quines actituds cal pendre ..... S'insistirà no precisament en l'individualisme com a solució d'alliberament sinó en la força del grup com a sortida més factible i amb més possibilitats d'èxit per combatre la massificació.

En d'altres articles continuarem parlant i descobrint aspectes del tema com, per exemple, la por a la llibertat, el problema de la comunicació entre les persones....

COLONIES INFORMA .....

Estem de ple ja dintre la nova campanya que esperem sigui ben profitosa per a tots. La temporada passada ha acabat, com de costum, amb les dues tandes de colònies a la nostra casa de Sant Pere D'Aspuig.

A la tanda primera hi assistiren 30 nenes de la nostra comarca i a la segona 40 nens de diferents pobles.

Hom de ressaltar que ambdues tandes es resolgueren a ple èxit i serviren per a demostrar una vegada més que " A COLONIES L'ESTIU ES DIFERENT " ..... i el que el treball d'equip dóna sempre els seus fruits encara que aquest treball sigui fet tot jugant, tot com aquell que no hi dóna importància. Però sempre, està clar, que els qui componen l'equip treballin deixant apart el seu egoïsme i acceptant el parer dels altres, i s'entreguin al servei dels nens i nenes de qui han de tenir cura en aquells dies.

Des d'ara preparem ja les colònies de l'estiu que ve. Amb temps perquè cada dia veiem més lo important que és preveure les necessitats.

Per això volem seguir durant aquest hivern quatre camins, diversos, però lligats entre ells per tal que ens permetin una sola fita: Unió d'esforços per tal que ens permetin un treball conjunt en benefici del nostre poble, mitjançant la nostra mainada.

Voieu quins son aquest quatre camins:

- CONTACTE I ACTIVITATS AMB NENS I NENES.
- FORMACIO DE MONITORS I CONTACTES AMB JOVENT.
- INFORMACIO EN GENERAL, MITJANÇANT GERMANOR.
- JUNTA DE PARES, JA CONSTITUIDA, QUE VETLLI PER EL MOVIMENT DE COLONIES, JUNTAMENT AMB ELS CONSILIARIS.

XERRADES D'EXCURSIONISME

Ha passat un temps sense trobar-nos. Tornem a començar el diàleg a l'escalf d'aquesta "GERMANOR" que ens ha de portar a aconseguir les aspiracions que a casa (dintre el llit) o a la muntanya (dintre el sac) hom estat somniant i madurant amb el temps.

Que bonic seria, trobar-nos junts, veient aquella sortida de sol, dalt un cim; sentir junts, el rumor dels pins, moguts pel vent o l'estrep de l'aigua dels impetuosos rierols de l'alta muntanya, que baixant las grans congestes de neu van a parar als estanys transparents comb l'aire que s'he respira!. Quina joia, al capvespre, acabades ja les forces, per la caminada i plens els ulls de las belleses que hem contemplat, reunits vora el foc, entonar les nostres cançons que són comb una pregària al Creador per tanta bellesa i per tant amor com hem trobat, i dir amb el poeta:

" " BON NADAL, AMICS DE SEMPRE, VELS COMPANYS D'ANTICS CAMINS, MUNTANYENCS INFATIGABLES, PELEGRINS DE VALLS I CIMS !
PEL RECORD D'AQUELLES HORES QUE HEM VISCUT DALT DELS SERRATS
AMB LES BOIRES PER COMPANYYES I PER FITA ELS PICS NEVATS, PER
LA JOIA COMPARTIDA A L'ENTORN DEL FOC DE CAMP, A LA LLUM DE
LES ESTRELLES, SOTA L'OMBRA DEL ROCAM. Per MOLTS ANYS, POGUEM ENCARA, NOSTRA TERRA TREPITJAR, SENSE PERDRE LA MONTANYA
NI EL DELIT DE CAMINAR.

ARRELATS A L'ESPERANÇA I FIDELS A L'AMISTAT, DIENT SEMPRE A FLOR DE LLAVI LA CANÇO DE LLIBERTAT".

ENDEVANT! AMICS DE SEMPRE, SI ELS CAMINS NO SON PROU CLARS, QUE L'ESTEL ENS IL·LUMINI PELS BOIROSOS LLUNYEDARS.

J. E. Escartin (VERTEX)

- LA CORAL TAMBE ES VOL DEIXAR SENTIR -

MISSA DEL GALL A BESALU

Després de llarg temps d'inactivitat a la nostra població, La Coral serà present a la Missa del Gall, procurant, si cap, fer més solemne el dit acte.

RECITAL A OLOT

El dia de Sant Esteve de les properes festes nadalenques, a les 5 de la tarda, La Coral oferirà un recital benèfic al col·legi dels pares Escolapis en la veïna ciutat d'Olot.

PER FI, LA CORAL DE BESALU A TVE

Molts intents infructuosos, s'han vist recompensats per una trucada telefònica des de "PRADO DEL REY", convidant-nos a anar als estudis centrals de TVE de Madrid per efectuar unes proves. Dintre el proper mes de Gener tota La Coral es desplaçarà a Madrid amb la il·lusion d'aparèixer algun dia per aquesta finestreta il·luminada que viu dintre gairebé totes les llars.

Qui ens donarà els últims retocs per pulir les cançons serà el mestre Saló, director de La Principal de la Bisbal, qui gentilment s'ha brindat per tal quefer.

I parlant de TVE, la final de la "GRAN OCASION" de cançó lírica que ens oferiren el dissabte, dia 15, va ésser d'antologia. Qui no va fruir davant d'aquelles tres veus meravelloses entre les que, ben segur, els jutges varen haver de partir-hi per escullir-ne una de guanyadora.

C O S E S . . . .

=====

del CLUB DE FUTBOL B E S A L U

=====

Sempre he cregut que el millor equip de fútbol, és el que veritablament forma equip. I perdoneu aquesta "redundància!! Vull dir que solsament és fent pinya tots plogats (Junta, jugadors, entrenador, afició) quan formarem un veritable equip. I aixó s'aconsegueix quan tots, prescindint de tota mena de lluïments personals, busquem el millor pel nostre fútbol.

Quan es participa d'una cosa en el que "s'involucra" el nom d'un poble, hem de mirar, per damunt del triomf personal, el nom d'aquest poble. Amb tota aquesta "perorata" no volia dir altra cosa que, tal com diu el lema olímpic, el que importa és participar. Però participar-hi amb elegància, amb deportivitat, amb "señorio" com diria aquell castiç.

Crec que amb molta visió de les possibilitats, la nostra Junta, ha anat creant aquest equip. S'ha reduït, en quan ha estat possible, l'ajuda dels jugadors "foranis", sense pressos; i quan s'ha pogut comptar amb primera matèria dins del nostre poble i comarca s'ha sapigut aprofitar. I en els jugadors forasters s'ha buscat, a més de la tècnica, del saber estar en el camp de joc, una entrega i un sentir-se representatius d'un poble. Que hi han hagut excepcions ?? Quina és la regla que no en té ? Crec que s'ha aconseguit tot aixó. I baldament que d'aquí endavant, la nostra junta, pugui tenir el mateix bon cop d'ull.

UN VISUA PER EL NOSTRE CLUB !!!!

I mirem de no separar dues coses elementals en tot deportivitat i "punts". Les dues coses no estan pas renyides. Les dues coses es poden molt bé compaginar. Només manca esperit de servei, d'entrega, D'EQUIP. Amb aixó es guanyen els "PUNTS"....

GOOL !!!

DEL FUTBOL ..... INFANTIL

TEMPORADA 1973 - 1974

Una nova etapa ha començat en el curs de la vida deportiva pels infants de la nostra vila. Segurament que la temporada que comença els triomfs no ens somriuran com ho han fet en anteriors temporades. Poca importància hem de donar-hi els qui vetllem per la joventut. ! S'ha de triomfar deportivament!. Si temps enrera sabiem guanyar dins els camps de joc ara més que mai hem de demostrar que també sabem perdre.

Cada un de nosaltres ha de aportar el seu gra de sorra per tal de què regni entre tots l'armonia, l'amistat i la deportivitat en el nostre equip.

Aprofitem aquestes festes nadalenques i la reaparició de "" GERMANOR "" per a dir-vos que nosaltres, tots els infantils i alevins volem desitjar als aficionats en general i als que d'una manera desiteressada col.laboren amb nosaltres unes "" FELICES FESTES DE NADAL "".

A la vegada volem també demanar una ajuda, un escalf entre tots i de tots, ja que anar bé o anar malament no és una cosa de pocs sinó que és obra de tots i per això us convoquem.

- S'HA MORT " L'ESCRIBANT "

=====

Ja em perdonaran els familiars i amics, si l'anomeno per el "motiu", però crec que el nom implica una semblança tant personalíssima d'una època que s'estingueix, tant important per el poble de Besalú, que no puc sostreure'm a la tentació de parlar-ne un "xic". Per altre part, el "motiu" representa una professionalitat digne i al mateix temps dignificada per l'home que la va viure, que crec és més representativa que el mateix cognom.

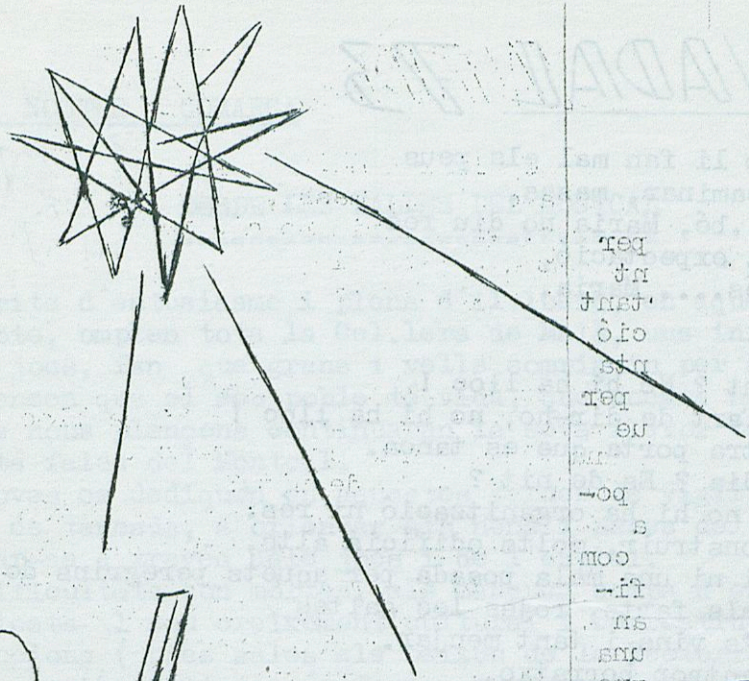
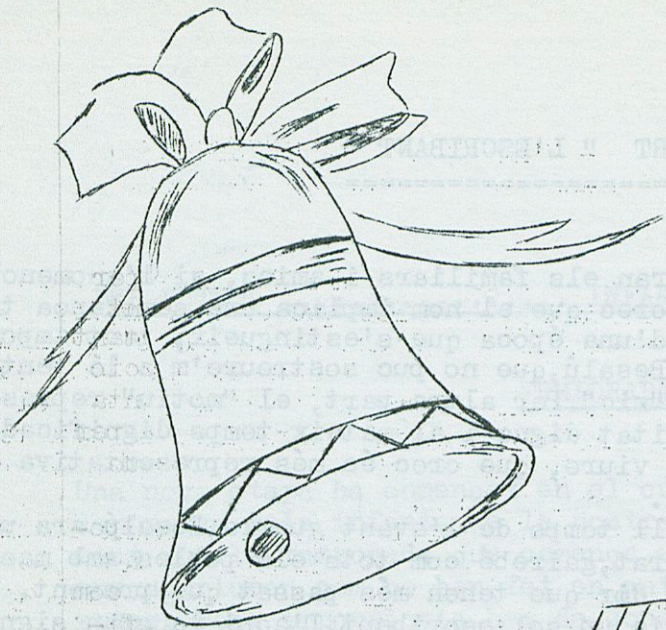
Per allà aquell temps de l'avant guerra, Besalú era un poble una mica aturat, gairebé com tots els pobles amb massa historia, que vol dir que tenen més passat que present. I com és lògic hi havia un sol escriptor. D'aquí la gran significació d'aquest "mot", cosa que segurament no entendran gran part del jovent d'ara, però que aquell temps això donava una configuració responsable a l'home que simbolitzava la representació de l'administració i de l'ordre, en una societat una mica arcaica, que es regia i governava per sistemes simplistes.

Aquesta condició de la comunitat força indefensa en quant als seus coneixements de números i lletres, feia més manifesta l'importància de l'ESCRIBANT i el convertia automàticament amb instrument de consulta, avalat tot això per una personalitat molt acusada d'home de bé i de seny. En una paraula, era una mena de Notari de "sequé", i valgui l'expressió com a elogi més adient per un home que fonamentà el prestigi de la seva paraula, en l'enclusa de la seva pròpia honestitat. Que Déu l'hi hagi premiat aquesta bona fè !

I junt amb ell, vagi també aquest epistolari, per tots aquells homes que visqueren una època i uns moments difícils, amb tota la responsabilitat d'homes conscients i que, malgrat les diferències d'opinió i criteri, serviren al seu poble amb desinterés i dignitat. Els que hi pensem, els tenim presents en la nostra memoria i els hi reservarem sempre un molt agraït record.

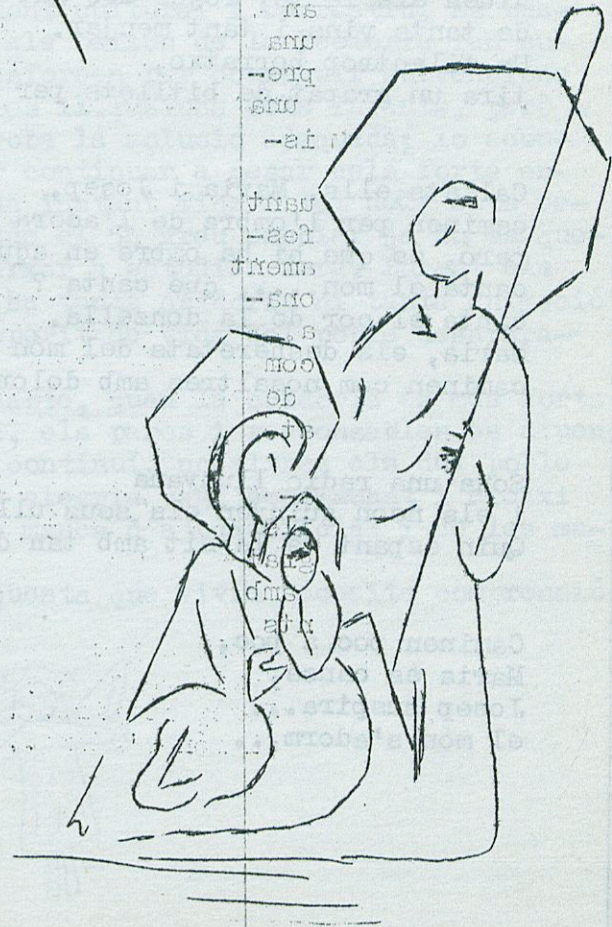
F. V.

BONNAPAL

1944

NADAL 73

A Josep li fan mal els peus
massa caminar, massa,
Maria...bé, Maria no diu rés
és tota expectació,
Maria és.... Maria.

Més gent ? No hi ha lloc !
Estic fart de dir-ho, no hi ha lloc !
una altra porta que es tanca.
Es de dia ? Es de nit ?
Senyor no hi ha organització ni rés.
Molt construir, molts edificis alts,
alts, i ni una mala posada per aquets peregrins de Déu.
Riuem els farts, rojes les galtes
de tants vins i tant menjar.
Un filantrop borratxo,
tira un grapat de bitllets per una finestra.

Callats,ells, Maria i Josep,
caminen per l'ombra de l'acera
peró, és que hi ha ombre en aquesta nit ?
canta el mon...., qué canta ?
canta el cor de la donzella.
Maria, els desheretats del món
caminen com nosaltres amb dolor i amb fam.

Sona una radio llunyana
i els neon guinyen els seus ulls, rojos, verds,
Quin espant té la nit amb tan de sol per els seus carrerons !

Caminen poc a poc,
Maria és cansa,
Josep suspira...
el món s'adorm...

R. C.

DESDE LES FALDES DEL MONTCAL

=====

Uns crits d'entusiasme i plens d'il·lusió; en aquesta tardè de dissabte, omplen tota la Cel.lera de Maià, uns infants amb els seus jocs, fan que grans i vells somriuguin per aquesta animació, pensen que el seu poble té vida, que encara no desapareix, que uns nous plançons continuaran la seva llavor tan arrelada en aquesta falda del Montcal.

Uns Joves es dediquen en aquestes tardes de vigílies, quan l'escola és tancada, a orientar els nens i nenes del poble, a autoeducar-se a través dels jocs i de l'esplai.

Les dificultats son moltes, els manquen camps d'esport espais dedicats al seu creixement cultural i recreatiu. Es busquen solucions (unes saïes als baixos de la Rectoria fan suplència), les autoritats s'esforcen per conseguir subvencions i ajudes per fer realitats les il·lusions dels infants, però a pesar dels esforços no es troba la solució adequada; lo aconseguit, però, dóna ànims per continuar a pesar dels forts entrebancs que surgeixen a cada instant fins i tot dels alts estaments Provincials. Ara desde el 5è grau escolar ja no es queden a la població, han de marxar a estudiar fora. Durant els dies de la setmana ja no hi ha tanta cridoria ni tanta animació infantil, sembla com si l'esperit de vida del poble desaparegués.

Es per això que avui dissabte, quan la cridòria és més forta i arriba a tota l'encontrada, els pares i responsables es diuen: Cal esforsar-se perquè això continuï, nosaltres els del poble col·laborarem perquè aquesta alegria vagi continuant i creixi de dia en dia, a pesar de la manca d'ajuda Oficial i de les males arts d'alguns.

Una voluntat ferma com aquesta que vivim necessita comprensió i ajuda.

Aquest racó dedicat a la comarca es proposa avui oferirvos una visió de conjunt, tant retrospectiva com actual, d'aquest poble situat a la confluència del Llierca i el Fluvià. La informació que tenim sobre el seu passat històric és ben escassa. En les fonts històriques de l'any 14011 el trobem designat amb el mot "Argilagarios" i en les del 1362 hi consta amb la denominació "Argelaguero". S'ha dit que fou la terra natal del Papa San Dàmas. El poble emplaçat prop de la riba esquerra del Fluvià, fou donat en feu el 1216 pels senyors de Sales als senyors de Montpalau juntament amb el castell d'aquest nom, situat dins el terme. L'església de Santa Maria, que data del S.XI i és d'origen romànic, havia estat possessió de la canonja de Girona. Més tard fou enrunada per un terratrèmol junt amb uns claustres que hi havia. La reconstrucció fou iniciada el 1573. En l'arxuu parroquial consta que en aquesta església fou batejat Francesc de Montpalau, el que serà després Abat de Banyoles i embaixador de la Generalitat de Catalunya prop del rei de França Lluís XIII i Lluís XIV. Després del dissortat Tractat dels Pirineus, Francesc de Montpalau fou desterrat i morí a França. L'església parroquial té agregats l'església de Santa Magdalena, el Santuari del Guilar i l'església de Santa Anna. Segons veus del poble la capella de Santa Anna fou el lloc més antic dedicat al culte dins el terme. La seva restauració, iniciada fa dos anys, ha sigut possible per l'esforç i col·laboració de tota la població. L'acoblament d'una premsa i un trull d'oli al lloc sagrat dona a la capella un cert aire d'originalitat.

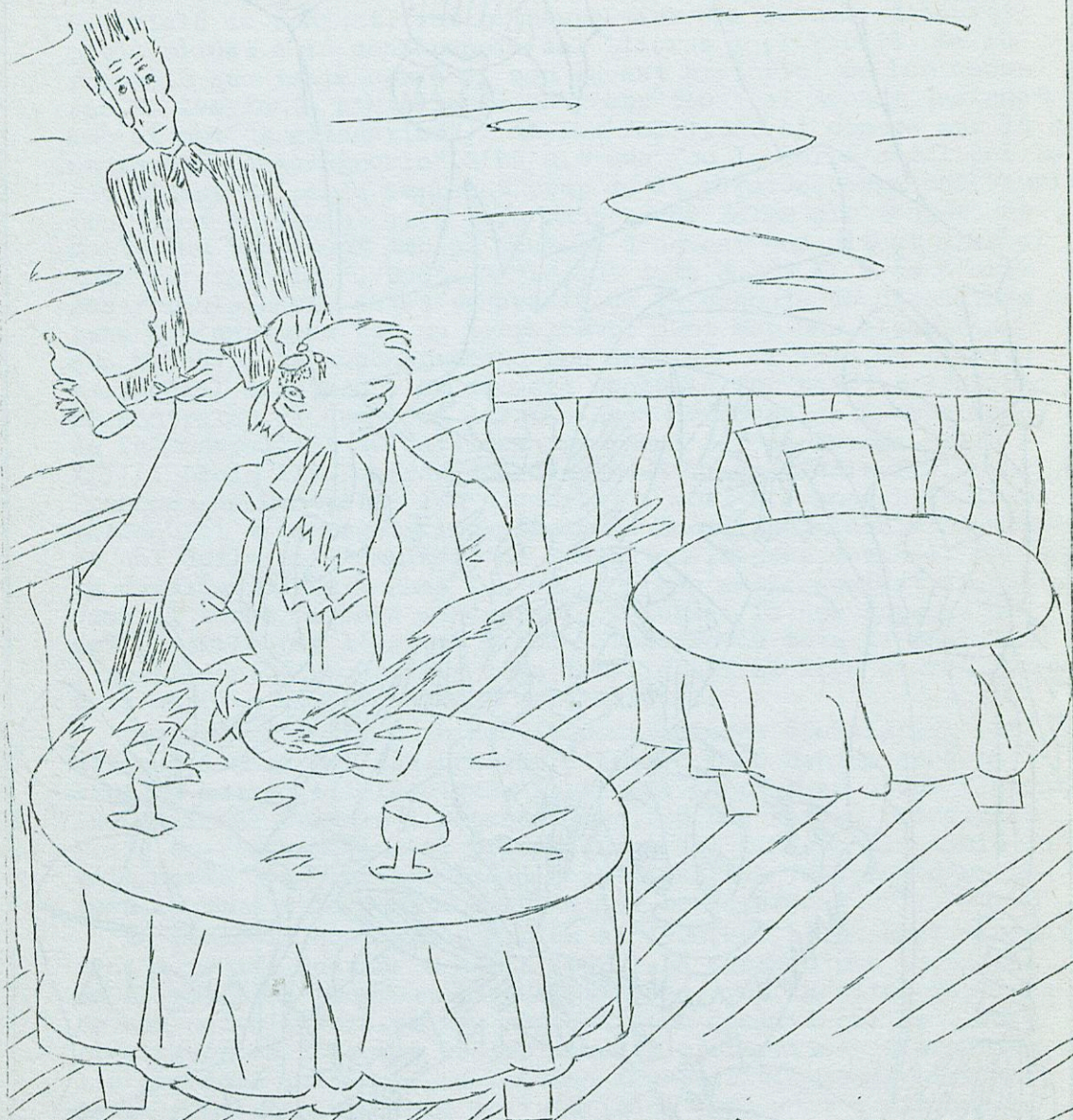
Argelaguer té unes 20 Hes. de zona boscada constituïda per alzines i pins amb pasturatges d'hivern, i 100 Hes. de secà on s'hi fa morenc, alfals, civada i blat. El cànem, base d'una florent indústria de corders i espardanyers, fou una de les principals fonts de riquesa fins al primer quart del S.XX. La plantació de pollançres donà peu igualment a la indústria familiar d'esclopers. La ramaderia compta amb bestiar boví, porcí i oví.

La població, que augmentà fins al 1920 (881 H), ha anat minvant fins a restar reduïda a 446 h (1972). La manca d'una indústria en el poble ha provocat el despoblament. Avui la situació, lluny de ser estacionària, es veu abocada a un declivi obligat. Però Argelaguer es despobla no per manca d'oportunitats. Son vàries les ocasions perdudes que haurien fet possible posar-hi remei. Ja la gent posa una cara sofisticada quan sent a dir que hi ha algú interessat en posar una indústria al poble. Serà per alló que es diu: "El gat escaldat l'aigua tobia tem"! Son tantes les oportunitats perdudes! Però, qui en té la culpa? Aixó Pregunteu-ho i veureu....

- Aquest ví, senyor, te 40 anys.

- Està bé. ¿Vostè creu que jo haig de beure el que els altres no han volgut?

COL - LABORACIONS

L'ADULTARACIO DEL VI

Avui, l'adulteració és un tema de molta actualitat. Les possibles condicions en què molts aliments arriben a les mans dels consumidors ha deixat d'ésser quelcom imaginari i ha esdevingut una greu realitat. De tots són coneguts gràcies als diaris els famosos casos del ratolí a l'ampolla de llet, o de la sargantana a la cervesa. O més recent, les famoses vaques malaltes de Bilbao.

Però, apart d'aquests atemptats tan clars contra la salut i l'higiene ciutadana, comunitària, que ha conegut l'opinió pública, i han fet que els organismes estatals prenguessin cartes a la qüestió, hi ha d'altres que estan molt més velats, encoberts i que els seus autors gaudeixen d'una certa immunitat i que ens afecten a tots els consumidors, perquè són un atemptat contra la nostra salut i un fraude cap a la nostra economia.

Avui, podem tocar el tema d'un d'aquest productes: EL VI. Fa molt poc temps que s'ha posat també de moda, donat que els mundialment famosos vins de Burdeos van tenir que passar per la "tornada" etiquetació d'adulterats. Tot un prestigi ensorrat per culpa d'una sèrie d'interessos personals.....

Però donat que no som tant optimistes, com per a creure que això sols passa a Burdeos, ens creiem en el dret d'informarnos i el deure d'informar, dels perills que això comporta, amb la consciència de fer un servei a la comunitat, i denunciar que una sèrie de persones sense escrúpols, per uns egoïstes interessos materials no dubten en jugar amb la salut de tots els consumidors, que som tots els espanyols.

Tota persona té dret a saber què menja i què beu en realitat, i que gairebé mai és el que diu l'etiqueta del producte. Aixís, si un dia ens morim, tindrem almenys el consol de saber a què és degut.

Es lògic, que en el vi, i en general en totes les begudes sigui la química, una de las bases d'aquesta adulteració, d'aquest fraude.

Anem, doncs, a explicar somerament alguns dels mètodes de què es serveixen una sèrie de persones per fer que el vi sigui el menys vi possible.

El que primer ens ve al cap al parlar de las condicions del vi, és que la gran majoria, per no dir tots, tenen un gran percentatge d'aigua. I podem començar a pensar, que tot és una cadena llarguissima donat que l'aigua que adultararà al vi, és al mateix temps, adultarada. Però limitem-nos al vi.

Quan és posada aigua al vi, en aquest, es produïx una fermentació, que es diu fermentació acètica. Per evitar aquesta fermentació se l'hi afegeïxen determinats productes químics. Per exemple: compostos de bromur, clorur, mercuri. Apart de tota aquesta quantitat de química supèrflua que ens empassem, s'ha de dir que els compostos de mercuri - els més usats ultimament - són molt verinosos.

Diversos laboratoris d'organismes oficials han demostrat que certes marques de vins espanyols fan servir clorur de mercuri, per donar un color més atraient als vins tenyts i rosats. De vegades s'els hi ha anat la mà, i han produït trastorns de més o menys gravetat als consumidors. Això sí, el color, la tonalitat del vi, era molt més atraient.

Quan es vol vendre una sèrie de vins nous com vells, s'utilitza un procés, dit "activització", el qual s'ha demostrat que té un alt poder "cancerígen", o sigui, que produïx, o pot produir càncer.

El mateix vinagre, pateix també aquest mal. L'any passat, a Catalunya, es van prendre mesures urgents per a defensar el vinagre autèntic. De vegades, o més ben dit, molt sovint se l'hi afegeïx àcid clorhídric al vinagre natural. L'àcid clorhídric ataca l'esmalt de la dentadura i es pot acabar perdent-la; a més a més produïx úlcers d'estomac i altres malalties no menys perilloses.

Per a donar un exemple, de com estan les coses per ací, només hem d'afegir que als Estats Units s'ha prohibit una gran quantitat d'importacions de vins espanyols donada la seva alta adultaració. Tot un exemple.....

Un altre: En 1973, a començament d'any, un comitè creat per la defensa del vi de la Rioja, va acumular un centenar d'expedients sobre adulteracions, falsetats de bodeguers i magatzemistes.

Després d'això, no ens queda res més que aixecar la nostra copa de vi per brindar irònicament: ! A la vostra salut! i desitjar-vos MOLT BONES FESTES, i que poguem arribar al final de 1974, una miqueta més adulterats, una miqueta més enverenats, però vius encara.

CARLES McCRACH

RACONS DE LES NOSTRES CONTRADES

- EL MONESTIR BENEDICTI DE SANT PERE -

Construït fora del recinte enmurallat de la Vila, junt a l'Abadïa dels monjos de Sant Benet, es, segons Puig i Cadafalch, la més autèntica representació del romànic català.

Es projectà, construí i consagrà siguent comte de Besalú Bernat de Tallaferro i regint la part espiritual i eclesiàstica, el seu germà l'Abat Oliba, que ho fou de Ripoll i Bisbe de Vic.

Sembla que en un dels viatjes a Roma, els dos germans, portaren uns plans dels arquitectes Lombards, afegint a la sobrietat del nostre romànic, la grandiositat dels temples del Nord d'Italia i, a l'interior, la girola que dona a l'Altar Major una bellesa no coneguda fins aquell moment.

L'Abat Oliba fundà, ensems, la comunitat benedictina que regí l'Abadïa i l'Església, fins el 1835, any de la Llei Mendizabal.

L'Arc central i els dos laterals, tenen unes proporcions magnífiques i en el del centre hi havia el Cor dels frares que, segurament durant uns anys, fou tancat com és avui la Catedral de Girona. Es en els pilars del mig, on es veu la pedra trencada en la que s'apoiava la pared.

Unes pedres sepulcralcs d'Abats i families de Besalú, ens deixen seguir l'evolució de la Vila al llarg dels temps.

El finestral de sobre-porta és d'una factura meravellosa i als costats hi ha dos lleons, sobris i elegants, que trobem, molt més petits, a la façana del temple d'Arles sur Tec.

Segons el Pare Armand, fou inaugurada l'any 1001; però tal com la veiem avui, no s'acabà el campanar fins el segle XII.

En temps de l'Abat Oliba, fou el far central de l'Ordre Benedictina, ja que l'apoi i renom de Bernat de Tallaferro, portà al gran Abat i Bisbe a fundar: Montserrat; San Miquel de Cuixà, San Martí del Canigó i la gran reforma del Monestir de Ripoll.

(seguirà)

J. F. C.

H. ORARIS DE MISSES

Dissabtes : a les 7³⁰ del vespre

Diumenges : a les 7³⁰ - 9 - i 11 del matí

Edició d'us privat